

**การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน
เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัย**

**Behavior Development on Morals and Ethics in Early Childhood Students using Problem
Based Learning Activities with Storytelling as Positive Reinforcement Technique**

สุรารักษ์ แก้วชะมอญ¹

10.14456/jrgbsrangsit.2020.26

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน 2)เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยก่อนและหลัง การใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3/2 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 24 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกการปฏิบัติงานของเด็กปฐมวัย และแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยโดยการใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานหลังเข้ากิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยก่อนและหลังการใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน พบว่าก่อนการเข้ากิจกรรมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 42.62 คิดเป็นร้อยละ 68.20 และหลังการเข้ากิจกรรมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 57.54 คิดเป็นร้อยละ 92.07

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์การเรียนรู้, การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, การเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน, การพัฒนาพฤติกรรม, คุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัย

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ วิทยาลัยปรัชญาและการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนจ้อหั่น

Abstract

This research had the following objectives: 1) to study moral and ethical behaviors in early childhood students by using problem-based learning activities with storytelling as positive reinforcement technique; 2) to compare moral and ethical behaviors of early childhood students before and after the implementation of the problem-based learning activities with storytelling as positive reinforcement technique. The sample group in this research was kindergarten students of room 3/2 in a demonstration elementary school or called a Satit School, during the first semester of 2019 academic year. The total number of students in the sample group was 24. The sample group was selected by the cluster sampling method, and the classroom was set as the sampling unit. The research tools were activity plans, behavior checklist, the record form of the early year child practice, the assessment form of moral and ethical behavior, and satisfaction survey form. The research design was One-Group Pretest-Posttest. Mean and S.D. were used to analyze data. The hypothesis was tested by dependent t-test (Paired Samples t-test).

The findings disclosed as follows: 1) after attending problem-based learning activities with storytelling as the positive reinforcement technique, early childhood students had better moral and ethical behaviors 2) the comparison of moral and ethical behaviors of early childhood students before and after the implementation of these activities found that prior to the implementation of activities, the students had the average score of 42.62, or 68.20 percent, and after the implementation of activities, they got 57.54, or 92.07 percent.

Keywords: organizing learning experiences, problem-based learning, positive reinforcement through storytelling, behavior development, moral and ethics of childhood

1. บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาความเสื่อมโทรมด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างรุนแรง และนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น อาทิ การคอร์รัปชันในทุกกลุ่มอาชีพ ความก้าวร้าวทั้งในกลุ่มเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่ การคิดยาเสพติด ซึ่งระบาดเข้าไปในกลุ่มเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น ปัญหาสุขภาพการกรมที่มากขึ้นทั้งทางปริมาณระดับความรุนแรงและอายุของผู้กระทำผิดที่มีอายุน้อยลงเป็นลำดับ ปัญหาเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ดิเคเพื่อน มั่วสุม ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เหมาะสม เสพสื่อไม่สร้างสรรค์ไม่สนใจเรียน ไม่มีจิตสาธารณะ สะท้อนให้เห็นถึงความบกพร่องของระบบการศึกษาที่ได้สูญเสียสิ่งที่เรียกว่า กระบวนการขัดเกลา “ความเป็นมนุษย์” ไปแล้วหรือมีอยู่อย่างน้อยเต็มที ทั้งนี้เนื่องจากในสังคมมีกระบวนการแข่งขันสูง การเห็นแก่ตัวเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง เยาวชนของชาติซึ่งเคยชินกับระบบการแข่งขันตั้งแต่การเรียนอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา ตลอดจนการแข่งขันเพื่อประกอบวิชาชีพ การศึกษาในแบบดังกล่าวส่งผลให้เด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยมีปัญหาเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ตามที่ ชูติมา ประจวบสุข (2561) ได้กล่าวว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นวัยที่จะนำไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การสร้างรากฐานที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจให้กับเด็กในวัยนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะในช่วงอายุแรกเกิดถึง 6 ปี นับเป็นระยะที่มีความสำคัญช่วงหนึ่งในการวางรากฐานคุณภาพชีวิตของเด็ก การที่เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพและสังคมในทิศทางที่ถูกต้อง จะเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาในขั้นตอนต่อไปได้อย่างมั่นคง อีกทั้งเด็กในวัยนี้ยังง่ายต่อการปลูกฝังพฤติกรรมและการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยทองของชีวิต จึงควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เด็กเติบโตไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต การปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย เพราะวัยเด็กเป็นวัยแห่งการเตรียมตัวเพื่อเป็นสมาชิกในสังคมใหญ่ และเป้าหมายของการศึกษาปฐมวัยที่สมบูรณ์นั้น มิใช่เพียงเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเป็นการเตรียมเพื่อความสำเร็จของชีวิต ในอนาคตของเด็กด้วย โดยมุ่งให้เด็กเป็นคนดี คนเก่งและสามารถอยู่อย่างมีความสุขในสังคม

อาจกล่าวได้ว่า ช่วงแรกของชีวิตเด็กควรได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดี โดยเฉพาะคุณธรรมจริยธรรมมากกว่าช่วงอื่น เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เริ่มพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเด็กในช่วงอายุ 2-7 ปี จะอยู่ในขั้นการหลบทักษิการลงโทษ ถ้าพ่อแม่และครูสั่งสอนว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ถูกต้องไม่ควรทำ เด็กจะเลียนแบบในสิ่งที่ดี พ่อแม่และครูควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งการพัฒนาและปลูกฝังให้มีคุณลักษณะที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรมดังกล่าวข้างต้น ควรทำอย่างสม่ำเสมอทั้งที่บ้านจากพ่อแม่ผู้ปกครองและการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ดีโดยครูที่โรงเรียน แต่การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นคุณลักษณะที่ดีดังกล่าว ควรได้รับการปลูกฝังและพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ วุฒิภาวะ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นิธิธร ปิลวาสน์ (2560) ดังที่โคลเบอร์ นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ที่ได้ทำการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ ทำให้พบว่า พฤติกรรมของเด็กอายุประมาณ 2-10 ขวบ จะตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น พฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจเหนือตน แบ่งได้เป็น 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นหลักการหลบทักษิการถูกลงโทษ เด็กจะปฏิบัติตามผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตน เพราะกลัวการถูกลงโทษ เช่น ไม่กล้าหนีเรียนเพราะกลัวครูตัดคะแนน เป็นต้น ชั้นที่ 2 ชั้นหลักการแสวงหารางวัล เด็กจะทำตามกฎเกณฑ์เพราะเห็นว่าเป็นเครื่องมือที่ทำให้ได้สิ่งที่ต้องการ โดยมุ่งการตอบแทนทาง

กายและวัตถุมากกว่าในเรื่องของนามธรรม ดังนั้น ประสบการณ์ในวัยเด็กจึงเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อความเป็นตัวตนของมนุษย์ทุกคน โคลเบอร์ (2000, น. 159)

จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่ผ่านมาพบว่า เด็กปฐมวัยยังไม่รู้จักการขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของจากผู้อื่น ยังไม่รู้จักการช่วยเหลือแบ่งปันกัน และยังไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จได้ ล่วงโดยที่ไม่ต้องมีครูคอยกำกับ ยังไม่ยอมรับผิดจากการกระทำของตนเอง นั้นแสดงให้เห็นถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในด้านพฤติกรรมของเด็กในอนาคต ครูผู้สอนจึงควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพตามสภาพที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เนื่องจากเป็นคุณลักษณะที่ต้องปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นกับเด็กทุกๆ คน โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานของบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัยเพื่อให้เติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของโลกต่อไป นอกจากนี้ยังต้องเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่เด็กในระดับปฐมวัย ซึ่งทักษะเหล่านั้น ได้แก่ ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบหนึ่งซึ่งได้แนวคิดมาจาก จอห์น ดิวอี้ เป็นการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดทักษะดังกล่าว ซึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นควรจัดให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการการเรียนรู้และความสนใจของเด็ก John Dewey (1897) ซึ่งธรรมชาติของเด็กปฐมวัยมีความสนใจนิทาน ดังนั้นการจัดกิจกรรมเล่านิทานจึงเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของเด็กปฐมวัย สามารถช่วยพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเมื่อเด็กได้ฟังนิทานทำให้เกิดการเรียนรู้ นิทานสำหรับเด็กควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีงาม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) และวารสารกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยสร้างคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็ก เพราะนิทานเป็นเรื่องของจินตนาการที่ให้ความบันเทิง เต็มเปี่ยมไปด้วยความสนุกสนาน โลกของเด็กเป็นโลกที่สดใส ด้วยวัยที่มีจินตนาการ นิทานจะสร้างจริยธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีงามและถูกต้อง ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ในขณะเดียวกัน สกินเนอร์ นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เป็นผู้คิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ สกินเนอร์ เชื่อว่าโดยปกติการพิจารณาว่าใครเกิดการเรียนรู้หรือไม่นั้น จะสรุปจากการเปลี่ยนแปลงการกระทำ ซึ่งแสดงว่าเกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วและการเปลี่ยนแปลงอัตราการทำจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีการเสริมแรงนั่นเอง การเสริมแรงที่สกินเนอร์เชื่อว่าได้ผลดีที่สุดคือเสริมแรงทางบวก ตัวเสริมแรงทางบวก ซึ่งเมื่อได้รับแล้วจะมีผลให้เกิดความพึงพอใจ และทำให้อัตราการกระทำเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เช่น อาหาร คำชมเชย เป็นต้น Skinner (1950) การเสริมแรงทางบวกนั้นสามารถใช้ได้กับพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาหรือพฤติกรรมพึงประสงค์เพียงแต่ผู้นำไปใช้จะต้องสามารถเลือกเสริมแรงได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้ต้องการให้ผู้อื่นสนใจตนหรือเห็นว่าตนเองสำคัญกว่าคนอื่น การให้แรงจูงใจจะทำให้เด็กเกิดความสนใจ และมีความพึงพอใจที่จะทำกิจกรรมมากขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์เพื่อการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็ก

ระดับชั้นปฐมวัย โดยนำนิทานมาใช้ในการจัดประสบการณ์ เพื่อที่จะได้วางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

2. นิยามศัพท์

คุณธรรม หมายถึง การที่เด็กไม่เป็นเด็กจู้พ้อ ไม่ยุยงให้เพื่อนทะเลาะกัน ไม่กลั่นแกล้ง หรือนินทาผู้อื่น ไม่อิจฉาเพื่อน เมื่อเพื่อนได้รับของรางวัลหรือคำชม เมื่อทำดี มีความยินดี และแสดงความยินดีกับเพื่อนที่ได้รับของรางวัลหรือคำชม เมื่อทำดี ไม่อิจฉา อยากได้ของๆเพื่อน แล้วขโมยมา มีน้ำใจและความเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น มีความคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และจะไม่ความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

จริยธรรม หมายถึง การที่เด็กสามารถทำสิ่งต่างๆ ที่ต้องใช้ความพยายามทำงานเสร็จได้ สามารถตั้งใจเรียนจนหมดคาบได้ มีความพยายามสามารถทำสิ่งที่เคยทำไม่ได้ จนสามารถทำได้มีความซื่อสัตย์กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำผิด ไม่พูดโกหก และกล้าพูดความจริง

ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง เด็กมีความซื่อสัตย์กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำผิด ไม่พูดโกหก และกล้าพูดความจริง

ความมีเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน หมายถึง มีน้ำใจและความเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น มีความคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และจะไม่ความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หมายถึง การที่เด็กจะมีน้ำใจและความเห็นใจผู้อื่นมากขึ้นมีความคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และเด็กจะไม่ความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

มีความรับผิดชอบ หมายถึง เด็กมีวินัยปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนได้ เก็บของเล่นเข้าที่อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และรู้จักดูแลรักษาสีของตนเองและสิ่งของผู้อื่น

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของการเกิดปัญหานั้น ค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อจะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป โดยเด็กอาจจะไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ มาก่อน แต่อาจใช้ความรู้ที่เด็กมีอยู่เดิมหรือเคยเรียนมา

ขั้นตอนของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง ขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดกิจกรรมให้เด็กได้เผชิญกับปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มให้เด็กร่วมกันเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 ให้เด็กถามคำถามในเรื่องที่สงสัย

ขั้นตอนที่ 4 เด็กร่วมกันคิดหาวิธีแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 เด็กร่วมกันแสวงหาความรู้

ขั้นตอนที่ 6 เด็กร่วมกันแก้ปัญหา หากคำตอบของปัญหาที่เลือก

ขั้นตอนที่ 7 ร่วมกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

การเสริมแรงบวก หมายถึง การให้รางวัลกับเด็กเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของเด็กได้แก่ การให้รางวัลในแอปพลิเคชันเป็นคะแนน Dojo

นิทาน หมายถึง เรื่องที่ให้ข้อคิดสอนใจเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม และให้ความสนุกเพลิดเพลิน

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัย โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน

2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยก่อนและหลัง การใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน

4. การดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานเพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัย” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Methodology)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 จากโรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง จำนวน 4 ห้อง จำนวนเด็กทั้งหมด 96 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3/2 จากโรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนเด็ก 24 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน มีขั้นตอนการสร้างแผนและหาคุณภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้น วิเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิดของคุณธรรมและจริยธรรมที่ควรส่งเสริมให้กับเด็กปฐมวัย

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทำตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กับเนื้อหาและจัดกิจกรรมสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กโดยใช้นิทานในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การศึกษาแบ่งเนื้อหาที่จะเขียนแผนการจัดกิจกรรม

1.3 สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทาน ประกอบด้วย สาระสำคัญจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประเมินผล บันทึกหลังสอน/ข้อเสนอแนะ

1.4 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานและนำแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแผนการจัดประสบการณ์ ด้านเนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล

1.5 นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงพัฒนาขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย 5 ท่าน

ทำการตรวจสอบประเมินผลความถูกต้องด้านเนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผลโดยประเมินที่แผนการจัดการประสบการณ์ ลงความเห็นให้คะแนนเพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Objective Congruence) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้

1.6 นำแบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบต่างๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้
ในประเด็นต่างๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินเป็นแบบ 3 สเกล คือ -1 0 +1 โดยใส่ 1 เมื่อท่านเห็นด้วยกับแบบสังเกตพฤติกรรม ใส่ 0 เมื่อท่านไม่แน่ใจกับแบบสังเกตพฤติกรรม และใส่ -1 เมื่อท่านไม่เห็นด้วยกับแบบสังเกตพฤติกรรม

1.7 นำแผนการจัดการประสบการณ์มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงและนำไปทดลองสอนกับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.8 จัดพิมพ์แผนการจัดการประสบการณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3/2 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 24 คน

2) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม ในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน มีรายละเอียดในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ความมุ่งหมายของการวิจัยแล้วศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับคุณธรรมและจริยธรรม

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามแบบของ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551, น. 61-84)

2.3 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามกรอบการศึกษาและครอบคลุม
ประเด็นที่วิจัย

2.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่สร้างไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อ
ตรวจแก้ไข

2.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ผ่านการตรวจพิจารณาแก้ไขจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้วยความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IOC: Index of Objective Congruence) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้ เพื่อพิจารณา
ความถูกต้องของข้อความ ครอบคลุมเนื้อหา ภาษา ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมและ
จริยธรรมนำไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ก่อนนำไปใช้จริง

3) แบบบันทึกการปฏิบัติงานของเด็กปฐมวัยในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วย
เทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน มีรายละเอียดในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือประเภทแบบบันทึกการปฏิบัติงานของเด็ก
ปฐมวัย

3.2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแบบบันทึกการปฏิบัติงานของเด็กปฐมวัย

3.3 กำหนดประเภทของแบบบันทึกการปฏิบัติงานของเด็กปฐมวัย เป็นแบบบันทึกการปฏิบัติงาน
ของเด็กปฐมวัยสั้นๆ

3.4 สร้างแบบบันทึกการปฏิบัติงานของเด็กปฐมวัย

3.5 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Objective Congruence) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้

3.6 ผู้วิจัยได้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการบันทึกการปฏิบัติงานของเด็กปฐมวัยต่อไป

4) แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัยมีรายละเอียดในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือประเภทแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

4.2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัยเพื่อกำหนดประเด็นแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

4.3 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็นที่วิจัย

4.4 ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยพิจารณาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และประเด็นคำถามโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย ซึ่งมีความเชี่ยวชาญทางด้าน การพัฒนาแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กปฐมวัย จากนั้นนำไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และไปจัดพิมพ์เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้แบบแผนการทดลอง One Group Pre-test Post-test Design

ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538, น. 249)

กลุ่ม	ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)	การจัดกระทำ (Treatment)	ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)
กลุ่มทดลอง	T_1	X1	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T_1 แทน ทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Pre-test) กลุ่มทดลอง

X1 แทน ทำการทดลองการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

T_2 แทน ทดสอบหลังหลังเรียนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Post-test) กลุ่มทดลอง

5. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงรายงานผลการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์พฤติกรรม ก่อนเล่นนิทาน			ผลการวิเคราะห์พฤติกรรม หลังเล่นนิทาน		
	\bar{X}	S.D.	การแปล ความ	\bar{X}	S.D.	การแปล ความ
ด้านความรับผิดชอบ						
1. มีวินัยปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ได้	1.63	0.49	น้อย	2.96	0.20	มาก
2. เก็บของเล่นเข้าที่อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	2.04	0.55	ปานกลาง	2.96	0.20	มาก
3. รู้จักดูแลรักษาสิ่งของตนเองและสิ่งของผู้อื่น	1.00	0.00	น้อย	3.00	0.00	มาก
4. ทำงานต่อเนื่องจนแล้วเสร็จ	2.21	0.72	ปานกลาง	2.96	0.20	มาก
5. มีความพยายามทำงานแม้เผชิญอุปสรรค	1.33	0.48	น้อย	2.79	0.41	มาก
รวม	1.64	0.45	น้อย	2.93	0.20	มาก
ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น						
1. มีน้ำใจและความเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น	1.00	0.00	น้อย	2.79	0.51	มาก
2. มีความคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	1.21	0.41	น้อย	2.88	0.45	มาก
3. ไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น	2.29	0.55	ปานกลาง	2.92	0.28	มาก
4. เข้าใจ เห็นใจผู้ได้รับความเดือดร้อน	2.13	0.61	น้อย	2.96	0.20	มาก
5. สร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นแก่ผู้อื่น	2.63	0.58	มาก	2.71	0.55	มาก
รวม	1.85	0.43	ปานกลาง	2.85	0.40	มาก
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต						
1. มีความซื่อสัตย์กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำผิด	2.38	0.58	มาก	2.96	0.20	มาก
2. ไม่พูดโกหก	2.54	0.51	มาก	2.96	0.20	มาก
3. กล้าพูดความจริง	2.50	0.59	มาก	2.79	0.41	มาก
4. ยอมรับผิดเมื่อทำผิด	2.63	0.49	มาก	2.79	0.51	มาก
5. ไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน	2.63	0.49	มาก	2.88	0.45	มาก
รวม	2.54	0.53	มาก	2.88	0.35	มาก
ด้านมีเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน						
1. มีความเมตตา	2.42	0.50	มาก	2.92	0.28	มาก
2. มีความกรุณา	2.42	0.50	มาก	2.96	0.20	มาก
3. มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	2.67	0.48	มาก	2.63	0.58	มาก
4. อสาทำงาน	2.54	0.51	มาก	2.96	0.20	มาก
5. ทำในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือส่วนรวมโดยไม่ต้องขอร้อง	2.46	0.51	มาก	2.79	0.41	มาก
รวม	2.50	0.50	มาก	2.85	0.33	มาก
รวมทั้งหมด	2.14	0.48	ปานกลาง	2.87	0.33	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการวิเคราะห์พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมก่อนและหลังของเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน พบว่าเด็กมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมก่อนเล่านิทานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = 0.48) และมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมหลังเล่านิทานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.33) ซึ่งสามารถพิจารณาแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ พบว่า เด็กมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมก่อนเล่านิทานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = 0.45) และมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมหลังเล่านิทานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.20) โดยก่อนเล่านิทานเด็กมีความรับผิดชอบในเรื่อง ทำงานต่อเนื่องจนแล้วเสร็จ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.21$, S.D. = 0.72) และหลังเล่านิทานเด็กมีความรับผิดชอบในเรื่อง รู้จักดูแลรักษาสิ่งของตนเองและสิ่งของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.00)

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น พบว่า เด็กมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมก่อนเล่านิทานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 0.43) และมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมหลังเล่านิทานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.40) โดยก่อนเล่านิทานเด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในเรื่อง สร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นแก่ผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.58) และหลังเล่านิทานเด็กมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในเรื่อง เข้าใจ เห็นใจผู้ได้รับความเดือดร้อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.20)

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า เด็กมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมก่อนเล่านิทานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.53) และมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมหลังเล่านิทานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.35) โดยก่อนเล่านิทานเด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตในยอมรับผิดเมื่อทำผิด และ ไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.49) และหลังเล่านิทานเด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตในเรื่อง มีความซื่อสัตย์กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำผิด และไม่พูดโกหก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.20)

ด้านมีเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน พบว่า เด็กมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมก่อนเล่านิทานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.50) และมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมหลังเล่านิทานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.33) โดยก่อนเล่านิทานเด็กมีเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปันในเรื่อง มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.48) และหลังเล่านิทานเด็กมีเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปันในเรื่อง มีความกรุณา และอาสาทำงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.20)

ตารางที่ 2 แสดงรายงานผลการวิจัยการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยก่อนและหลังการใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน

ลำดับ	พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม																				จำนวนนักเรียนเฉลี่ย %
	เมตตา กรุณา					ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					ความซื่อสัตย์สุจริต					ความรับผิดชอบ					
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	
ก่อน	58	58	64	61	59	24	29	55	51	65	57	61	60	63	63	39	49	24	53	32	42.62 (68.20)
หลัง	70	71	63	71	67	67	69	70	71	63	71	71	67	67	69	71	71	72	71	67	57.54 (92.07)

จากตารางที่ 2 เมื่อเด็กได้รับการประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานจากข้อคิดของนิทานทั้ง 4 เรื่อง ตามลำดับพบว่าการเข้ากิจกรรมเด็กมีคะแนนเฉลี่ย 42.62 คิดเป็นร้อยละ 68.20 และหลังการเข้ากิจกรรมเด็กมีคะแนนเฉลี่ย 57.54 คิดเป็นร้อยละ 92.07

6. การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1) พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานหลังเข้ากิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเพราะนิทานที่เด็กได้ฟังนั้นให้ข้อคิดสอนใจเกี่ยวกับด้านคุณธรรมและจริยธรรมจึงทำให้เด็กมีพฤติกรรมเสริมแรงบวกจึงอยากประพฤติตนให้ดีขึ้น เช่น กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำผิด ไม่พูดโกหก คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น มีน้ำใจแบ่งของเล่นกับเพื่อน และรู้จักดูแลรักษาสิ่งของตนเองและสิ่งของผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งเป็นผลให้หลังจัดประสบการณ์การเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Slavin (1995) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ CL หรือ การเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับเด็กเสมือนการเล่านิทานทำให้เด็กปฐมวัยใช้เหตุผลที่ดีขึ้น พัฒนาทักษะทางสังคม มีความรับผิดชอบมากขึ้นและความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศินีนาถ กำภูศิริ (2558) พบว่า เมื่อทำการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้ง่าย ทำให้หลังการเรียนรู้มีพฤติกรรมการแก้ไขปัญหาคือสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน พบว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กมีคะแนนเฉลี่ย 42.62 คิดเป็นร้อยละ 68.20 และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กมีคะแนนเฉลี่ย 57.54 คิดเป็นร้อยละ 92.07 เป็นเพราะเด็กปฐมวัยยังเด็กมากจึงมีความเห็นแก่ตัวในบางเรื่อง แต่เมื่อได้รับฟังนิทานทั้ง 4 เรื่องที่ครูเล่าให้ฟังเด็กจึงมีข้อคิดอยากปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นจึงทำให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมดีขึ้นหลังฟังนิทานไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย ดาศรี (2552) ที่ได้กล่าวว่า เด็กมีคะแนนกิจกรรมดีขึ้นกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศินีนาถ กำภูศิริ (2558) พบว่า เด็กมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานควรมีการ์ตูน หรืออนิเมชันประกอบการเล่านิทานเพื่อให้เด็กระดับชั้นปฐมวัยเข้าใจง่ายขึ้น และได้รับความสนุกเพลิดเพลิน

2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนและกิจกรรมที่ต้องเน้นการปฏิบัติ เด็กปฐมวัยอาจใช้เวลาทำกิจกรรมนานกว่าที่กำหนดไว้ ดังนั้นครูผู้สอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม

3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานครูผู้สอนต้องกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็น และเน้นสร้างบรรยากาศแบบการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานไปใช้กับการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านอื่นๆ เช่น ด้านความขยัน ความอดทน และความประหยัด เป็นต้น

2) ควรศึกษาผลการใช้วิธีการเรียนรู้โดยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานที่มีต่อตัวแปรอื่น เช่น ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การศึกษาทัศนคติหรือเจตคติของเด็กต่อการเล่านิทานอันจะก่อให้เกิดประโยชน์กับครูและเด็กต่อไป

7. บทสรุป

1) พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานหลังเข้ากิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัยก่อนและหลัง การใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทาน พบว่าก่อนการเข้ากิจกรรมเด็ก มีคะแนนเฉลี่ย 42.62 คิดเป็นร้อยละ 68.20 และหลังการเข้ากิจกรรมเด็ก มีคะแนนเฉลี่ย 57.54 คิดเป็นร้อยละ 92.07

เอกสารอ้างอิง

กมลฉัตร กล่อมอิม. (2560). *การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning)*:

รายวิชาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. เพชรบูรณ์:

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ไพบัญญ์ ศรีสำราญ. (2556). *พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ*.

กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.

ชุติมา ประจวบสุข. (2561). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทาน*. มหาสารคาม:

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จิตวิวัฒน์ นงนุช. (2556). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีต่อการพัฒนาด้านแนวความคิด*

ในการ ออกแบบสถาปัตยกรรม สำหรับนักศึกษารายวิชา ARC 417 การออกแบบสถาปัตยกรรม ชั้นสูง 2.

กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.

ทิพวรรณ พละศักดิ์. (2560). *การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.

นิติธร ปิลวาสน์. (2560). *การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย*.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปิยะธิดา ขจรชัยกุล. (2561). *ปัจจัยการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเด็กปฐมวัยของครอบครัวในจังหวัด*

พระนครศรีอยุธยาและจังหวัดสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.

- พิศอุดม พงษ์พวงเพชร. (2558). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และความฉลาดเชิงจริยธรรม เรื่องสำนวนไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมด้วย กลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับแบบปัญหาเป็นฐาน (PBL). กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.
- เมธา หริมเทพาธิป. (2560). คุณธรรมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วันดี ภูสุวรรณ. (2559). การพัฒนาทักษะพื้นฐานคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเจริญวัย จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.
- สินีนานู กำภูศิริ. (2558). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.
- อภิชัย เหล่าพิเดช. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาทางสังคมของไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.
- อลิสตา เพ็ชรรัตน์. (2560). การพัฒนาความสามารถในการจับใจความของเด็กวัยอนุบาล โดยใช้เทคนิคการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.
- Allen, N. J., & Meyer, J. P. (1996). *Affective, continuance, and normative commitment to the organization: An examination of construct validity. Journal of vocational behavior, 49(3), 252-276.*
- Barrows, H. S., & Tamblyn, R. M. (1980). *Problem-based learning: An approach to medical education.* London: Springer Publishing Company.
- Barrows, H. S. (1996). Problem based learning in medicine and beyond: A brief overview. *New directions for teaching and learning, 1996(68), 3-12.*
- Barrows, H. S. (2000). *Problem-based learning applied to medical education.* Southern Illinois: University School of Medicine.
- Behiye. (2009). Problem-Based Learning in Science Education. *Journal of Turkish Science Education (TUSED), 6(1).*
- Coleman, D. E., Lee, E., Iñiguez-Lluhi, J. A., Posner, B. A., Gilman, A. G., & Sprang, S. R. (1995). The structure of the G protein heterotrimer $G\alpha\beta\gamma_2$. *Cell, 83(6), 1047-1058.*
- Cuber. (1960). *American social structure: historical antecedents and contemporary analysis.* Appleton-Century-Crofts.
- DeVellis, R. F. (1991). Guidelines in scale development. *Scale Development: Theory and Applications.* Newbury Park, Calif: Sage, 5191.
- Dolmans & Snellen-Belendong. (1997). Statistical Significance between Student Motivation, Traditional Teaching and Problem-Based Learning Strategy.
- Gallagher, C. (1995). *Nobody's Story: The Vanishing Acts of Women Writers in the Marketplace, 1670-1920 (31).* Univ of California Press.

- Good, T. L., Sikes, J. N., & Brophy, J. E. (1973). Effects of teacher sex and student sex on classroom interaction. *Journal of Educational Psychology, 65*(1), 74.
- Missett, T. C. (2012). *The Development of Critical and Creative Thinking Skills for 21st Century Learning*. ProQuest LLC. 789 East Eisenhower Parkway, PO Box 1346, Ann Arbor, MI 48106.
- Piaget, J. (1962). The stages of the intellectual development of the child. *Bulletin of the Menninger clinic, 26*(3),120.
- Stevens, R. J., & Slavin, R. E. (1995). The cooperative elementary school: Effects on students' achievement, attitudes, and social relations. *American educational research journal, 32*(2), 321-351.
- Thorndike & Bamhart. (1957). *The world book dictionary* (Vol. 1). Published exclusively for World Book-Childcraft International.
- Walters, J. W., Hinds, T. E., Johnson, D. W., & Beatty, J. (1969). Effects of partial cutting on diseases, mortality, and regeneration of Rocky Mountain aspen stands.
- Wilkerson, L., & Feletti, G. (1989). Problem based learning: One approach to increasing student participation. *New Directions for Teaching and Learning, 1989*(37), 51-60.